

*Jmenuji se Renáta a jsem chorobná žárlivka. Přesně tak by zněla má první věta na skupinové terapii v psychiatrické léčebně. Psychology už jsem ze seznamu potenciálních zachránců mého duševního zdraví vyškrtla. Dávno. Jeden z nich, prý renomovaný – tedy asi uznávaný, kdysi v televizní talkshow vysvětloval, že prvním krokem k úspěchu v případě psychicky narušeného člověka je umět si svou narušenost přiznat. Sdělit to klidně celému světu a čím hlasitěji, tím lépe. Tak jsem to řekla. Říkám to, kudy chodím, varuji ostatní sama před sebou, vysvětluji. A výsledek? *Kdybys byla opravdu psychicky nemocná, tak by sis to nedokázala přiznat.* Takové odpovědi se mi dostává. Kdybych prý měla opravdu problém, nedokázala bych o něm tak otevřeně mluvit. Tak co má tedy člověk jako já dělat?*

K jednomu psychologovi jsem se dokonce ve svém zoufalství osobně objednala. Měl na mě čas až za čtrnáct dnů. Představte si čtrnáct dnů těšení se na spásu. Na vlídná slova špičkového odborníka, lékařské kapacity, která z vaší hlavy konečně vypoklonkuje obsese, ty nesmrtelné mrchy, které vám zaživa ožirají mozek.

Čtrnáct dnů naděje, že pak už konečně začnete normálně žít. Věřte, že nezačnete.

„Vy že chorobně žárlíte? Není možná,“ sdělil mi pan Kapacita, sotva jsem překročila práh ordinace, a zkoumavě si posunul brýle ke špičce nosu. Nakreslila jsem dva stromečky a dvě lidské postavičky, v obrazcích míhajících se mi v rychlém sledu před očima neidentifikovala ani jeden penis a pan Kapacita měl po hodině se mnou brýle téměř na bradě. Nakonec na základě dalších písemných testů konstatoval, že si asi cosi podivného v sobě nesu z dětství, a spokojeně pohlédl směrem ke knihovně, ze které se zašklebil Freud. Účet – sedm set korun českých. Zašklebila jsem se taky, zaplatila a slušně poděkovala.

„Jsem chorobná žárlivka. Být se mnou je peklo,“ sděluji poctivě všem nápadníkům, a to nejpozději na druhém rande. Smějí se tomu, na rozdíl ode mě. Ujišťuji mě, že to zvládnou. Prý přeháním.

„Být s tebou je peklo. Jsi chorobně žárlivá,“ sdělují mi rozhořčeně po třech měsících vztahu. Chápavě přikyvuji, výčitky ale necítím. Neslibovala jsem jim zlatého páva, ale vypelichaného vrabčáka. Nejpozději do roka by vrabčákovi nejraději zakroutili krkem. Přistříhnout křídýlka totiž nestačí.

Ano, varovat před vlastní chorobnou žárlivostí je jistě fér a chvályhodné. Jenže přijde den, kdy i poctivý vypelichaný vrabčák zatouží po teplém hnízdě s roztočilými ptáčky. A tak jsem se jednou rozhodla o své pomyslné vypelichanosti pomlčet. Nelhala jsem, jen jsem mlčela. Rozhodla jsem se předstírat, že mám

tělo pokryté zdravým lesklým peřím, a své svědomí kolébala tím, že onu vypelichanost stejně přece nikdo nikdy nechtěl vidět. Varovat, nebo nevarovat, jaký by v tom byl rozdíl? Zamilovala jsem se do muže, který mohl mít jakéhokoli zlatého páva, klidně celou chovnou stanicí. Zamilovala jsem se do myšlenky, že s Ním to prostě zvládnou. Tentokrát už ano. Musím. Naučím se ignorovat všechny obsese, ty věčně hlodající červíčky, udusím je silou mysli. Stejně jako tisíce dalších lidí se stejnou nemocí jsem věřila tomu, že síla lásky mě vyléčí. Hloupost, bláhovost a naivita. Láska žárlivost neléčí, ale přiživuje. Kdybych tenkrát měla křišťálovou kouli a viděla, jakou katastrofu jednou způsobím, nechala bych si svá ošklivá brka. Kdybych tenkrát jen tušila, že ve jménu své sobecké, majetnické, pomatené lásky dokážu nenávratně ublížit zrovna Jemu (a nejen Jemu), a to psychicky i fyzicky, raději bych se nevdala. Raději bych se ho dobrovolně vzdala. Zase bych hodně hlasitě křičela do celého světa:

Jmenuji se Renáta a jsem chorobná žárlivka.

— — —

Moje babička říkala, že život je jako malé dítě – nikdy nevíte, kdy se podělá. Byla moc slušná na to, aby použila příhodnější ekvivalent k vyměšování.

A tak sedím na terase mé oblíbené restaurace na Střeleckém ostrově, zatížená životem, kterému už to pořádně bublá v břiše, a sleduji všechny ty normální, spokojené lidi.

Proč musím zrovna já udržovat svět v rovnováze permanentní ztrápeností?

Zuřivě se houpu na houpačce s polštářky, v uších Čajkovského *B moll* v podání mého otce. Svého času, v čase mého dětství, patřil k nejúspěšnějším pianistům v zemi. Hrál a skládal, hudbu i texty. Můj virtuos. Nemilovala jsem ho. Jen milovat, to opravdové, čisté a nezištné dětské lásce nestačí. Mého otce jsem zbožňovala a hru na piano považovala za výsadu bohů. Nejspíš proto, že jsem žádného jiného pianistu neznala. Když táta hrál, vydržela jsem celé hodiny, hladu i žízni navzdory, nehybně sedět a sledovat jeho štíhlé snědé prsty ladně tančící po klávesách. Zbožňovala jsem ho tak silně a bolestně, jako by se od jeho přítomnosti odvíjel každý můj nádech. Když se odstěhoval do Paříže, beze mě, bylo mi šest a začala jsem se dusit. Diagnóza lékařů – astma. Moje diagnóza – konec dětství.

Dnes jsem ho zase viděla. Jeho odjezdy už tolik nebolí, vlastně teď paradoxně bolí víc jeho příjezdy. Dárčky, které nezalepí dávno polámané srdce, přiškrčená konverzace obezřetně kulhající kolem společné minulosti. Čím víc se usmívá, čím víc mě objímá, tím víc to bolí, protože nic z toho nezakryje fakt, že čas strávený s ním je pouze časem tiše odtikávajícím jeho návraty do Paříže. Do jeho domova, kam já už nepatřím.

Jako dnes. Zbyla po něm jen zapomenutá empétrojka. Čajkovského střídá jemné ťukání do kláves. Zpočátku téměř neznatelné, ale jak postupně graduje,

mám pocit, že prostupuje celým mým tělem. Nádher-
ná melodie mi bublá v srdci. Tajemně krásná. Neuvěřit-
elně dojemná. Táta mě učil, že v melodiích přetrvávají
naše vzpomínky. Nevzpomínám si na žádnou, která by
se pojila k této skladbě, nevzpomínám si dokonce ani,
že bych tu melodii vůbec kdy slyšela, ale ty tóny vykro-
jené prsty mého otce... Jako by mě hladily, nadnášely
mě na hladině blaha, možná snad přímo v mateřském
lůně... Dokonalá harmonie.

A pak se to stane. Zazní její hlas. Hlas neznámé ženy,
jemný jako peříčko dopadající na hedvábí. Nevinný
jako bezbranný ptáček, anděl třepetající křídly z medu.
Něco v tom hlase ale způsobí, že se mi stáhne hrdlo
a zrychlí tep. Její hlas mi prorůstá kůží dovnitř, vlévá
se do žil, koluje končetinami, pálí v útrobách, v mase,
v kostech, v očích, tahá za řasy. Cítím vlastní pulz vib-
rovat až v konečcích prstů. Ten hlas mě současně při-
tahuje i děsí. Znepokojuje mě. Znervózňuje. Rozčiluje.
Ne, přímo mě deptá. Bolí. Jako by mi někdo dával
pod hlavu nejjemnější polštář naplněný tisíci drobný-
mi špendlíky. Ultralehký hlas, který mě stahuje dolů
a topí pod zrádnou hladinou blaha.*

Co se to jen děje? Chci ho vypnout, učinit tomu
mučení přítrž, ale jako by mě paralyzoval. Cítím prud-
kou křeč v rukách, neovládám vlastní prsty. Ten hlas
se mi zabodl pod nehty, které se každou chvílí zkroutí
hrůzou. Ano, je to v tom hlase, musí to být v něm. Jako

* Píseň je zdarma ke stažení na www.zarlivka.cz, heslo najdete
v knize.

by zněl přímo vprostřed mého srdce, jen pro něj. Jako by mi chtěl sdělit nějaké dlouho skrývané tajemství. Zatížil mi hrudník – nemůžu se nadechnout. Ucpal mi krk – nemůžu polknout. Svaly i ústa mi brní, potím se. Ne, tohle rozhodně není astma. S vypětím všech sil neobratně vytrhnu sluchátka z uší. Cinknutí o stůl, otáčející se lidé, ticho. Zapřu se do sedadla a snažím se dýchat. To už se ke mně hrne poděšený číšník.

„Jste v pořádku, slečno?“

„Ano, vlastně moc ne, je mi zle, nemůžu dýchat. Můžete mi přinést trochu vody, prosím?“

„Jistě. Nechcete si na chvilku lehnout do kuchyně? Pojdte,“ tahá mě za loket.

„To snad nebude třeba, už je to lepší, to jen ta...“ zarazím se. Jak taky vysvětlit, že za můj stav může obyčejná písnička? Hlas neznámé ženy? „Jen tu vodu, děkuju.“

Vrátí se ani ne za minutu. Mezitím se mi podařilo začít zase pravidelně dýchat. I ostatní potíže postupně odeznívají. Lidé už se zas věnují svým chytrým telefonům. Vyklopím do sebe celý obsah sklenice a studené sklo si přiložím na čelo.

Co to jen mělo znamenat? Opravdu mě paralyzoval hlas neznámé zpěvačky, nebo mé tělo jednoduše potřebovalo záminku, díky níž by se mohlo konečně zhroutit, protože k tomu, abychom se mohli odrazit, potřebujeme dopadnout až na dno? To ty dotírající myšlenky. Nenechají mě žít. Ničí mě. Vysávají. Už zase jsem zajatcem vlastního mozku. Přitom prý váží jen dvě procenta celkové hmotnosti lidského těla. Jak

je tedy možné, že ta zanedbatelná dvě procenta jakési nechutné hmoty dokážou držet v šachu zbylých osm-adevadesát procent? Jak je možné, že něco tak nicotného, jako tento nevzhledný zašmodrchanec, dokáže člověka tak trápit? Nenávidím vlastní mozek za jeho samozvanou hyperaktivitu. Nenávidím ho za to, s jakou vlezlou škodolibostí si se mnou ten ochmelka pohrává. Podle Hanse Christiana Andersena rozum slouží jen k tomu, aby bylo čím zraňovat srdce. Něco na tom bude.

Už druhý den nemůžu jíst, spát, kruhy pod očima měla zamaskovat vrstva make-upu, který právě zdolává rekord ve stékání po mé tváři, umaštěné vlasy schovávám pod baretem. Nemám sílu ráno vstát z postele, natož vynakládat energii na mytí vlasů. Chorobná žárlivost je ta nejkrutější pijavice. Nejnemilosrdnější energetický upír, který vás z běžného života uvede do stavu vegetace. Vidíte, slyšíte, ale nežijete. Jen trpíte. Pokud chorobně žárlíte, máte dvě možnosti – žít, nebo žárlit.

„Co tady blbneš s tou sklenkou?“ vyruší mě z rozjímání na houpačce zvučný hlas mojí nejlepší kamarádky. „No ty vypadáš, potěš pánbů.“ Mony, mé lepší a o dvanáct let moudřejší já. Energicky mě líbá na obě tváře, aniž by přitom přišla o miligram rtěnky. Jako vždy vtipná, jako vždy usměvavá.

Můžete mít jen jednu přítelkyni, ale pečlivě si ji vyberte. Tak nějak to napsala má oblíbená filozofka Muriel Barberyová. Mám vlastní verzi: Můžete mít desítky kamarádek, ale pokud mezi nimi nenajdete

jednu opravdovou přítelkyni, nepoznáte cenu přátelství. Já na tu svou, pečlivě vybranou, čekala devatenáct let.

Seznámily jsme se před devíti lety. Já byla devatenáctiletá studentka sociologie, co bydlí na koleji se společnými sprchami, jezdí stopem, obléká se ve výprodeji a večerí těstoviny s kečupem (v lepších dnech posypané strouhaným sýrem). Jí bylo jedenatřicet, bydlela ve vlastním bytě se dvěma koupelnami, vozila se v luxusní audině, místo pásku nosila precizně naaranžovaný šátek značky Hermès vždy uzpůsobený barvě bot a s přítelem večerela v restauracích, kde já bych si mohla objednat nanejvýš vodu z kohoutku. Nebyla to snobka, prostě zaslouženě brala, co život v tomhle ohledu nabízel, protože jí to stejnou měrou zase bral jinde. Ten den jsme si ale byly rovný. A měla jsem to být právě já, kdo jí zásadním způsobem vstoupí do života.

Poznaly jsme se na místě, kde jsou si rovný všechny ženy. Bohaté, chudé, krásné, obyčejné, všechny v nelichotivé nemocniční košili, všechny odevzdaně snášející pokyny jako pokrčte kolena, dejte nohy od sebe nebo nadzvedněte zadeček. Těžko zůstat dámou na jednotce intenzivní péče. Bez make-upu a bledá, na odkrytém bříše červené pooperační pruhy, v ruce zapíchnutá kanyla a nad tím vším účastná hlava pohledného doktora, kterého zajímá, jak se cítíte. *Je mi fajn*, slyšíte vlastní hlas, přidušený odeznívající narkózou, ale ve skutečnosti si říkáte cosi o tom, že v tak nedůstojné pozici jste se ještě před (pohledným) mužem neocitla. Přesto mi na tom místě bylo svým způsobem dobře.

Vlastně víc než to. Bylo mi skvěle. Skvěle tím zvláštním, mrzce egocentrickým způsobem. Po dlouhé době jsem se totiž cítila být středem něčího zájmu, být opečovávaná. A nejen to, dokonce stejně opečovávaná jako všechny ženy na postelích kolem. Tady žádnou nehladil manžel po vlasech, nedržel ji za ruku, žádné nepřinesl snídaní do postele. Jen my a nemocniční personál. V té době už jsem byla téměř rok bez partnera, kvůli žárlivosti, samozřejmě. Rozhodla jsem se víc netrápit sebe ani další muže. Tady, hýčkaná sestřičkami, jsem se cítila šťastná. Nevinné pohlazení doktora při vizitě bylo prvním mužským dotekem, kterého se mi za uplynulý rok dostalo.

K nemocnici jsem přijela veřejnou dopravou, postavila na zem odrbanou tašku s ručníkem, pantoflemi a zubním kartáčkem a jala se studovat jízdní řád pro zpáteční cestu. Právě v tu chvíli jsem chtě nechtě zaslechla onen telefonický rozhovor. Ten, který mi tu noc nedal spát. Zmítala jsem sebou v posteli, litovala, že jsem si nenechala vnutit prášek na spaní, a zatímco ostatní pacientky pokojně oddechovaly, já přemýšlela nad tím, která z nich je onou nic netušící nebožačkou. Jen já věděla, že až se jedna z nich vrátí domů, nenajde tam už láskyplnou náruč milovaného partnera. Jedna z nich ještě netuší, že i ona je tady, na nemocničním lůžku, mnohem šťastnější, než bude ve vlastní posteli, v domě, kde jí ho všechno bude připomínat. Možná bude plakat, možná jen zírat do stropu a přemýšlet, co by bylo kdyby. Kterou z nich tohle čeká, jsem se měla dozvědět hned ráno.